

Statenfractie JA21
t.a.v dhr W.H.A Rutjens
Postbus 90151
5200 MC 'S-HERTOGENBOSCH

Brabantlaan 1
Postbus 90151
5200 MC 's-Hertogenbosch
Telefoon (073) 681 28 12
Fax (073) 680 76 80
www.brabant.nl
IBAN NL86INGB0674560043

Bereikbaarheid
openbaar vervoer en fiets:
www.brabant.nl/route

Onderwerp

Onteigening van privé grondbezit ten behoeve van "natuurherstel"

Datum

6 mei 2025

Ons kenmerk

C2354460/6107868

Uw kenmerk

-

Programma

Natuur

Bijlage(n)

-

Geachte heer Rutjens,

Bij brief van 3 april 2025, ingekomen op 3 april 2025, heeft u namens de Ja21 fractie schriftelijke vragen gesteld.

Wij beantwoorden deze vragen als volgt.

1. Kunt u een gedetailleerd overzicht geven van de percelen en gronden die betrokken zijn bij dit onteigeningsproces? Bent u bereid om Provinciale Staten kaartmateriaal te verstrekken waarop duidelijk te zien is welke gronden worden onteigend? Hoe zijn eigenaren op de hoogte gebracht van uw voornemen?

Antwoord: Alle eigenaren zijn geïnformeerd. Gegevens over eigenaren en percelen zijn niet beschikbaar conform de afspraken over privacy van persoonsgegevens via de AVG (Algemene verordening gegevensbescherming). In deze fase is er algemene communicatie geweest over de inzet van het instrument

volledige schadeloosstelling met als sluitstuk onteigening (VSS-O). De communicatie in de gebieden verloopt via de projectteams, die nu na de besluitvorming worden gevormd.

Datum

6 mei 2025

Ons kenmerk

C2354460/6107868

2. *Wat is de totale geraamde kostenpost van deze onteigeningen? Kunt u inzicht geven in:*

- a. De huidige marktwaarde van de gronden in kwestie? De verwachte prijsstijgingen per jaar van landbouwgronden waarmee u rekent?*
- b. De verwachte meerprijs die geboden zal worden zodra het onteigeningsproces wordt ingezet?*
- c. De totale verwachte financiële impact op de provinciale begroting, inclusief eventuele juridische kosten?*

Antwoord: De meerkosten van VSS-O worden vanuit provinciale middelen betaald die hier extra voor zijn vrijgemaakt (Perspectiefnota 2025).

De reguliere kosten van de verwerving en inrichting van deze realisatieprojecten worden betaald uit de daarvoor bestemde rijksmiddelen voor realisatie van het Natuurnetwerk en herstelmaatregelen in Natura2000 gebieden. Via het landelijk programma natuur (LPN) hebben we extra middelen ontvangen van het Rijk voor versnelling van herstelmaatregelen in en rondom N2000 gebieden. Daarnaast worden er provinciale middelen ingezet voor hydrologisch herstel buiten Natura2000 gebieden in het kader van de Kaderrichtlijn Water opgave. Onze samenwerkingspartners (waterschappen, terreinbeherende organisaties, etc.) dragen via cofinanciering bij aan de reguliere kosten van deze uitvoeringsprojecten.

De huidige marktwaarde zal ten behoeve van de verdere onderhandelingen worden vastgesteld door onafhankelijke taxateurs. Dat kan per gebied en zelfs perceel verschillen. Er wordt niet gerekend met geprognoseerde algemene marktprijsstijgingen.

De provincie onderhandelt op basis van een volledige schadeloosstelling, één component daarin is de marktwaarde. Die verandert niet door dit besluit en er is dan ook geen sprake van een meerprijs ten opzichte van die marktwaarde. Wel wordt een eigenaar volledig schadeloosgesteld voor de schade die wordt geleden door het verlies van het eigendom. Daarbij wordt, naast de marktwaarde, gekeken naar het inkomen en mogelijke andere bijkomende schadeposten. Omdat dat dus per eigenaar bepaald moet worden, kan niet generiek

aangegeven worden welke extra kosten dat in totaal zijn.

Als blijkt dat we onverhoopt over moeten gaan tot onteigening, dan is er een PS-besluit nodig en maken we een inschatting van de juridische kosten.

Datum

6 mei 2025

Ons kenmerk

C2354460/6107868

3. *Welke concrete natuur-, water-, klimaat- of landbouwdoelstellingen worden per gebied nagestreefd? Welke overheid heeft deze doelstellingen vastgesteld? Heeft u overwogen de doelen aan te passen? Waarom?*

Antwoord: De natuur- en waterdoelen zijn vastgelegd in de Natura2000 beheerplannen, de Kaderrichtlijn Water en het Natuurbeheerplan. Het gaat hier om Europese verplichtingen waarvan de doelen zijn vertaald in het provinciaal water- en natuurbeleid, waarvan de plannen door PS zijn bekrachtigd. De provincie heeft niet de bevoegdheid om Europese verplichtingen aan te passen.

4. *Kunt u per project aangeven welke meetbare doelen moeten worden behaald, welke overheid deze doelen heeft vastgesteld en welke alternatieven zijn overwogen om deze doelen zonder onteigening te realiseren? Heeft u overwogen de doelen aan te passen? Waarom?*

Antwoord: Zie antwoord bij vraag 3. Om aan de Europese verplichtingen van Natura2000 en de Kaderrichtlijn Water te voldoen is het nodig in een aaneengesloten gebied de gewenste hoge grondwaterstand voor natte kwel- en grondwaterafhankelijke natuurtypen optimaal te herstellen. Ook de ecologische samenhang en waterkwaliteit moet optimaal worden gemaakt. In een aantal projecten lukt het, ondanks jarenlange inzet, nu niet om zulke aaneengesloten gebieden te herstellen omdat het nog niet gelukt is met alle perceeleigenaren in die gebieden daar afspraken over te maken. Hierdoor blijven deze gebieden ecologisch versnipperd, waardoor biodiversiteit en natuurbeheer negatief worden beïnvloed.

5. *Heeft uw constatering dat "we realiseren ons heel goed dat dit mensen en hun bezit raakt" nog enige invloed gehad op uw voornemen om mensen hun privé eigendom te willen afnemen?*

Antwoord: Inzet van VSS-O is een uiterste middel om de wettelijk opgaven te kunnen realiseren en daarmee ook Brabant open te houden. De provincie is terughoudend als het gaat over de inzet van dit instrument. Het is een instrument dat zorgvuldig moet worden toegepast om de rechten van alle belanghebbenden te beschermen. Alleen wanneer het niet gelukt is om met eigenaren afspraken te

maken op basis van vrijwilligheid én er sprake is van hoge urgentie wordt het instrument ingezet. Het geeft de provincie de zekerheid dat de doelen gerealiseerd kunnen worden binnen een relatief korte tijd. Voor eigenaren betekent dit dat zij volledig schadeloosgesteld worden voor het verlies van hun eigendom. Het is goed om te realiseren dat we met het overgrote deel van de eigenaren wel overeenstemming hebben kunnen bereiken. Het gaat hier om de laatste percelen die de inrichting en afronding nu niet mogelijk maken.

Datum

6 mei 2025

Ons kenmerk

C2354460/6107868

6. Minister Wiersma van LVVN heeft aangegeven dat onteigening van boeren niet binnen rijksbeleid past. In hoeverre beïnvloedt deze afwijzende reactie uw plannen? Bent u bereid deze kwestie opnieuw te overwegen in overleg met het Rijk?

Antwoord: Nee, het gaat immers om Europese doelen en realisatie daarvan past in het Rijksbeleid. De provincie Brabant is bevoegd om haar eigen instrumenten in te zetten om aan de Europese verplichtingen te voldoen.

7. Waarom is dit onteigeningsbeleid niet eerst voorgelegd aan Provinciale Staten? Bent u bereid deze kwestie alsnog aan Provinciale Staten ter besluitvorming voor te leggen voordat verdere stappen worden ondernomen?

Antwoord: Dit besluit is genomen binnen de kaders van het bestaande beleid. In de Nota Grondbeleid 2022, door PS vastgesteld, is vastgelegd wanneer het onteigeningsinstrument kan worden ingezet. Deze vijf gebieden voldoen aan die voorwaarden. Het voorleggen aan PS van deze kwestie voordat verdere stappen worden genomen is dan ook niet nodig of logisch. Voor de volledigheid wordt nog vermeld dat GS bevoegd zijn om een projectbesluit vast te stellen op grond van artikel 5.44 Omgevingswet. Over inzet van volledige schadeloosstelling, vooruitlopend op mogelijke onteigening, kunnen GS beslissen op grond van het [PS besluit 14/22](#). Het nemen van een onteigeningsbeschikking is een bevoegdheid van Provinciale Staten op grond van artikel 11.4 Omgevingswet. PS gaat dus uiteindelijk over het opleggen van de onteigeningsbeschikking, maar dat is nu nog niet aan de orde. Eerst worden de onderhandelingen met de eigenaren voortgezet op basis van een volledige schadeloosstelling. Als dat niet leidt tot overeenstemming met eigenaren wordt het voorstel voor het opleggen van een onteigeningsbeschikking aan PS voorgelegd.

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,

de voorzitter,

de secretaris,

Datum

6 mei 2025

Ons kenmerk

C2354460/6107868

I.R. Adema

drs. G.H.E. Derks MPA

(In verband met de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) is deze brief niet voorzien van een (digitale) handtekening)